

σχῆμα ἐστιχοῦργησέν ἕτερος Γάλλος, ὁ Panard. Βωμούς δὲ κατὰ μίμησιν τῶν τοῦ Δωσιάδα ποιηθέντας ὑπὸ τινος τῶν ἡμετέρων λογίων, ἐδημοσίευσεν ὁ Ἀσώπιος ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων.

Ταῦτά εἰσι τὰ γνωστά ἡμῖν εἶδη τῶν στιχοῦργικῶν παιγνίων, ὅσα ἢ πρὸς χαριεντισμόν, ἢ παρεκτραπέντες τῶν κανόνων τῆς ποιητικῆς τέχνης καὶ τὴν αἴσθησιν τοῦ καλοῦ ἀπολέσαντες ἐπενόησαν ποιηταὶ ἢ στιχοῦργοί. Ὀφείλεται δ' ἢ ἐπίνοια πάντων τῶν εἰδῶν τούτων εἰς Ἑλληνας, ὧν τὴν εὐθύνην διὰ τὰ κακόζηλα καὶ ἀποφώλια ἐξ αὐτῶν ἐλαφρύνει ἢ προθυμία τῶν λοιπῶν λαῶν πρὸς δουλικὴν τούτων μίμησιν καὶ ἐπανάληψιν.

N. Γ. Π.

ΔΥΣΤΗΝΟΣ ΙΑΚΩΒΟΣ!

Ἦτο κύων μικρὸς, ἰσχνὸς καὶ λευκός, ἔχων μακρὰς καὶ λεπτὰς τρίχας, κεκομμένα ὦτα, μαύρην κηλίδα ἄνωθεν τοῦ ἐνὸς ὀφθαλμοῦ, καὶ ἡμίσειαν μόνον οὐρανὸν τὰς ἐσπέρας, περὶ τὸ λυκόφως, ἤρευνα κατὰ μῆκος τῶν ῥυάκων ἀπάσας τὰς γωνίας εἰς ἃς οἱ πτωχοὶ ῥίπτουσι τὰ λείψανα τοῦ φαγητοῦ αὐτῶν. Ἄν δὲν ἐζήτηε μόνος τὴν τροφήν του, βεβαίως θὰ ἐτρέφετο κάκιστα, διότι ἂν καὶ ὁ κύριός του τὸν ἡγάπα ὡς θὰ ἡγάπα τὸν ἥλιον ἂν οἱ τυφλοὶ ὀφθαλμοὶ του ἠδύναντο νὰ τὸν ἴδωσιν, ἂν καὶ τὸν ἐλάτρευεν ὡς ἐλάτρευε τὴν μνήμην τῆς συζυγοῦ, τῆς θυγατρὸς καὶ τῆς ἐγγονῆς του, ἐν τούτοις ὁ δυστυχὴς μόνον ἀγάπην εἶχε νὰ τῷ προσφέρῃ. Ἄλλ' ὅσον ἰσχυρὰ καὶ ἂν ἦνε ἡ ἀγάπη, μὲ αὐτὴν οὔτε μίαν οὐγγίαν ἄρτου δύναται ν' ἀγοράσῃ τις οὔτε ἐν ὅστωι διαὶ πτωχὸν πειναλέον κύνα νὰ εὔρη.

Ὁ Καλέβ ἦτο τυφλὸς ἀπὸ εἰκοσι καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν. Καλὸς καὶ ῥωμαλέος ἐργάτης, οὐδέποτε ἐκάθησεν εἰς τὴν τράπεζάν του χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐπ' αὐτῆς φαγητόν, καὶ οὐδέποτε ἦ ἐστία του ἐστερήθη πυρός. Τὰ πάντα ἔβαινον καλῶς κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη. Νυμφευθεὶς ὑγιᾶ νέαν, ἀπέκτησεν ἐξ αὐτῆς ὠραῖον κοράσιον, ἔχον ξανθὴν κόμην καὶ κυανοὺς ὀφθαλμούς, τὸ ὅποιον ὠνόμασε Μάρθαν, πάντες ὅμως τὸ ἐκάλουσαν Ματῆ. Πράγματι, τὸ ὑποκοριστικὸν τοῦτο ὄνομα κάλλιστα ἤρμοζεν εἰς τὸ χάριεν ἐκεῖνο πλάσμα. Ἡ Ματῆ ἐστάλη εἰς τὸ σχολεῖον, ἔνθα ἔμαθε νὰ κεντᾶ καὶ νὰ ῥάπτῃ. Δὲν ἐφαίνετο γεννηθεῖσα, ὡς ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ της, διὰ τὰς χονδρὰς ἐργασίας. Ὁ Θεὸς προφανῶς τῇ ἐπεφύλασσε γλυκυτέραν ζωὴν. Ἄν δὲ ἡμέραν τινα, ὅταν οἱ γέροντες γονεῖς της δὲν θὰ ἠδύναντο πλέον νὰ ἐργάζωνται δι' αὐτήν, ἐπαρουσιάζετο καλὸς νέος ἄξιος αὐτῆς, θὰ τῷ τὴν ἐδίδον μετὰ τῆς εὐχῆς των.

Ἄλλὰ πρὶν ἢ ἡ Ματῆ γείνη δεκαετίς, πρὶν ἢ ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς προτεγγίσωσι τὰ ὄρια τοῦ γήρατος, ἐπῆλθεν ἡ μεγάλη συμφορὰ τοῦ Καλέβ. Ἐξερράγη μεγάλη πυρκαϊὰ ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ἔνθα εἰργάζετο, καὶ ὁ Καλέβ, ἐν τῷ ζήλῳ αὐτοῦ ὅπως διασώσῃ τὴν περιουσίαν τοῦ κυρίου του ἔκαυσε σοβαρῶς τὸ πρόσωπον, τοὺς βραχίονας καὶ τὸ στῆθος του. Μετηνέχθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ἔνθα ἐπεριποιήθησαν αὐτόν, μετὰ ἓνα δὲ μῆνα ἐξῆλθε θεραπευθεὶς μὲν τὰ μέλη καὶ τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ τυφλός.

Πόσον θὰ ἔκλαιεν ἡ σύζυγός του ἂν εἶχε καιρόν! Ἄλλ' ὁ καιρὸς εἶνε χρήμα, καὶ ἤρξατο ἐργαζομένη ὅπως κερδίξῃ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον. Ἡ μικρὰ Ματῆ ἔπαυσε πλέον κεντῶσα καὶ ἤρξατο ῥάπτουσα, διότι ῥάπτουσα διὰ τοὺς πτωχοὺς γείτονας ἠδύνατο νὰ κερδίξῃ ὀλίγα χρήματα.

Τοῦτο ἐξηκολούθησεν ἐπὶ δέκα ἔτη. Ὁ Καλέβ, ἀναλαβὼν ἔργα οἰκοκυρᾶς, ἠτοίμαζε τὸ λιτὸν γεῦμα τῆς οικογενείας, καὶ ἐτακτοποίηε τὰ τῆς οἰκίας ἐφ' ὅσον ἠδύνατο. Ἀπ' ἐναντίας αἱ γυναῖκες ἐγένοντο ἄνδρες, ὡς συμβαίνει συνήθως κατὰ τὰς τοιαύτας περιστάσεις. Ἐργαζόμεναι ἐκέρδιζον, ἐκ δὲ τοῦ κέρδους αὐτῶν, μολονότι οἱ καιροὶ ἦσαν δύσκολοι, ἠδύναντο ἐνίοτε νὰ βοηθῶσιν ἀδελφόν τινα ἢ ἀδελφὴν δυστυχεστέραν αὐτῶν.

Ἐπῆλθεν εἴτα ἑτέρα μεταβολή. Ἐπιδημία πυρετοῦ ἐνέσκηψεν ἐν τῇ συνοικίᾳ πρῶτον δ' αὐτοῦ θῦμα ὑπῆρξεν ἡ δυστυχὴς μήτηρ. Ὁ Καλέβ ἦτο ἀπηλπισμένος. Ἡ Ματῆ ἀφοῦ ἔχυσε ποταμούς δακρύων ἐπανελάβε τὴν ἐργασίαν αὐτῆς, ἀλλὰ μὲ ὀλιγώτερον ζῆλον. Ὁ Καλέβ μετέβαινε ψηλαφῶν ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν, ἐπαιτῶν ἐργασίαν, καὶ προτείνων νὰ πράττῃ ὅ,τι δήποτε ἀντὶ ἐξ πενῶν καθ' ἐκάστην. «Ἦτο, ἔλεγε, δυνατὸς ὡς γίγας. — Ἀληθὲς τοῦτο, ἐπανελάμβανεν ὁ κόσμος· ἀλλὰ τυφλὸς γίγας εἰς οὐδὲν χρησιμεύει, καὶ εἴμεθα τόσοι πτωχοί, ὥστε δὲν δύναμεθα νὰ χάνωμεν ἐξ πένας καθ' ἐκάστην.»

— Θὰ ὑπάγω εἰς τὸ Πτωχοκομεῖον, εἶπεν ὁ Καλέβ· δὲν θέλω νὰ λέγουν ὅτι ζῶ, χωρὶς νὰ κάμνω τίποτα, ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῆς θυγατρὸς μου.

Τότε ἡ Ματῆ ἐνηγκαλισθὴ τὰ γόνατά του, ἰκετεύουσα αὐτόν νὰ μὴ τὴν ἐγκαταλείψῃ, δακρυροῦσα δὲ τῷ ἐνεπιστεύθη μουσικόν, τὸ ὅποιον δὲν εἶχε τολμήσει νὰ ἐμπιστευθῇ πρὸς τὴν θανούσαν μητέρα της· εἶχε νυμφευθῆ κρυφίως ἓνα ὠραῖον νέον, ὅστις τὴν ἐγκατέλειψε χωρὶς νὰ εἶπῃ τοῦ μετέβαινε, καὶ χωρὶς νὰ τὴν πείσῃ κἂν ὅτι τὸ ὄνομα ὑπὸ τὸ ὅποιον εἶχε νυμφευθῆ ἦτο ἰδικόν του.

Τοῦτο διὰ τὸν Καλέβ ὑπῆρξε νέον τραῦμα καὶ νέα εὐκαιρία νὰ καταρασθῇ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐτυφλώθη.

— "Αν εἶχα ἀκόμη τὰ ἄματιά μου θὰ ἔκαμνα τὸν κόσμον ἄνω κάτω διὰ νὰ εὔρω τὸν ἄθλιον, ὁ ὁποῖος ἔφερε τὴν ἐντροπὴν εἰς τὸ σπίτι μου. Θεέ μου! πολὺ σκληρὰ μ' ἐτιμώρησες! ἀνέκραζεν ὑψώσας τὰς ἀναισθητοὺς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν του εἰς τὸν οὐρανόν.

Ἡ Ματὴ ἔφθινεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Ἐξήντηλετο ὅπως διατηρήσῃ τὴν πελατεῖαν της. Μετ' ὀλίγον ἐγεννήθη δευτέρα Ματὴ, πλάσμα μικρὸν, ξανθόν, κυανόφθαλμον ὡς ἡ μήτηρ της. Διὰ τὸν δυστυχῆ Καλέβ, καταρασθέντα τὸν ἄνδρα, τὸν τοσοῦτον ἀτιμῶς ἐγκαταλείψαντα τὴν σύζυγον καὶ τὸ τέκνον του, ἡ γέννησις τοῦ θυγατρίου ὑπῆρξεν ὡσεὶ ἠλιακὴ ἀκτίς ἐν τῇ σκοτεινῇ αὐτοῦ ζωῇ. Ὁ τυφλὸς πάππος ἐπεριποιεῖτο τρυφερῶς τὸ προσφιλὲς βρέφος.

Ὁ Καλέβ ἐγήρασκε προῶρως καθὰ στερούμενος ἐργασίας καὶ καλῆς καὶ ὑγιούς τροφῆς. Τί τὸ ἄπορον λοιπὸν ἂν ἡ βράχισ αὐτοῦ ἐκυρτώθη, ἂν βυτίδες διπυλακίζον τὸ μέτωπόν του, ἂν ἡ κεφαλὴ του ἐγένετο φαλακρὰ καὶ ἡ κόμη του φαειά!

Οὐδεὶς ἐνόησε πῶς τὰ τρία δυστυχῆ ἐκεῖνα πλάσματα ἐζήσαν ἐπὶ πέντε ἔτη. Τὰ ἐπιπλα τοῦ μικροῦ δωματίου τῶν ἠλαττοῦντο καθ' ἐκάστην ἔτρωγον ξηρὸν μόνον ἄρτον, ἀλλὰ καὶ οὗτος δὲν ἐπῆρκει ὅπως καταπαύσῃ τὴν πείναν αὐτῶν. Δὲν ἤρκεσε μόνον τοῦτο· κατὰ τὰς ἀρχὰς ἐνὸς χειμῶνος, ἡ Ματὴ, ἡ μήτηρ ἤρξατο βήχουσα καὶ πάσχουσα ἐκ τοῦ στήθους. Τότε ὁ Καλέβ ἐψιθύρισε τι εἰς τὸ οὖς τῆς μικρᾶς Ματῆ, καὶ τὸ κοράσιον ὠδήγησε τὸν πάππον αὐτοῦ κατὰ μῆκος τῶν ὁδῶν τῆς μεγαλοπόλεως μέχρις ἐνὸς τοίχου ὑπὸ τοῦ ἡλίου προσβαλλομένου, ἐνθα διήρχοντο πολλοὶ διαβάται καὶ ἔνθα ὁ τυφλὸς τείνων τὸν πῖλόν του εὕρισκεν ἐντὸς αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐσπέρας μικρὰ τινὰ χαλκονομίσματα, τὰ ὅποια ἐκόμιζε περιχαρῆς εἰς τὴν οἰκίαν.

Οἱ πτωχοὶ, οἱ κατοικοῦντες εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν, καιρίως ἐθλίβοντο ὅταν συνήντων τὸν γέροντα καὶ τὸ κοράσιον εἰς τὴν κλίμακα καὶ ἤκουον βήχουσαν τὴν πάντοτε εἰς τὸ βράξιμον αὐτῆς κύπτουσαν δυστυχῆ μητέρα. Ἔσειον δὲ τὴν κεφαλὴν λέγοντες μεταξὺ τῶν « Αὐτὸ δὲν θὰ βαστάξῃ πολὺν καιρὸ· καὶ τί θὰ ἀπογίνουσι οἱ δύο ἄλλοι χωρὶς αὐτὴν! » Ὡς ἐκ τούτου ἐδίδον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὴν μικρὰν Ματὴ ἐν κύπελλον τείου ἢ ἐν τεμάχιον τυροῦ διὰ νὰ τὸ φέρῃ πρὸς τὴν μητέρα της. Αὕτη ἔπινε τὸ τέιον καὶ ἐδίδε τὸ τυρίον εἰς τὴν μικρὰν, λέγουσα ὅτι δὲν ἐπέινα.

Ἡμέραν τινὰ ἐν παιδίον ἐκ τῶν εἰς τὴν οἰκίαν κατοικοῦντων εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωματίον κρατοῦν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ μικροῦ κύνα. « Ὁ πατέρας μου ἠθέλε νὰ τὸν πνίξῃ· τοῦ εἶπα ὅτι θὰ τὸν ἀγαπᾷτε καὶ ἔμπορῶσε νὰ ὠδηγῇ τὸ γέρο. » Ἡ μικρὰ Ματὴ ἔλαβε τὸν κύνα μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ τὸν ὠνόμασεν Ἰακώβον, ὡς ἐκαλεῖτο

ὁ φίλος της. Ἐδὲν μικρὸν σχοινίον ἀπὸ τοῦ τραχήλου τοῦ Ἰακώβου, καθ' ἐκάστην δὲ ὁ γέρον, τὸ κοράσιον καὶ ὁ κύων ἐβάδιζον ὁμοῦ ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων ἀυθινομένοι μέχρι τοῦ εὐηλίου τοίχου.

Μίαν ἄλλην ἡμέραν, ἡμέραν ἰδίως ἀπαισίαν, ἡμέραν τοῦ Μαρτίου, καθ' ἣν βορειοδυτικὸς ἄνεμος ἤγειρε νέφη κόνιορτου, ἐνῷ καὶ οἱ τρεῖς ἐστάθμευον εἰς τὴν συνήθη θέσιν, μία γειτόνισσα ἔσπευσε πρὸς αὐτοὺς.

— Καλέβ, εἶπεν, ἐπίστρεψε γρήγορα ἂν, θέλῃς νὰ ἰδῇς ἀκόμη τὴν κόρη σου νὰ ζῇ.

Ἐλησμονεῖ ὅτι ὁ Καλέβ δὲν εἶχεν ἰδεῖ τὴν θυγατέρα του ἀπὸ δέκα ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα· ἀλλ' οἱ πτωχοὶ δὲν ἔχουσι πάντοτε καιρὸν νὰ ἐκλέγῃσι τὰς φράσεις των.

Ἡ Ματὴ λοιπὸν, ὁ Ἰακώβος καὶ ὁ πάππος τρέχοντες ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν πρὸ τῆς νυκτός καὶ εὔρον τὴν μεγαλειτέραν Ματὴ (ἡ δυστυχῆς ἦτο μόνον εἰκοσιπενταετής) ἐπὶ τῆς κλίνης· ἡ σινδὼν εἶχε κηλίδας αἵματος, αἱ δὲ χεῖρες καὶ οἱ πόδες ἦσαν ἤδη ψυχροί.

— Πεθαίνει, εἶπε μία γυνὴ ἰσταμένη παρὰ τὸ προσκεφάλαιον αὐτῆς.

— Θεέ μου! ἀνέκραξεν ὁ Καλέβ γονυπετῶν πρὸ τῆς κλίνης, ἃς ἤμποροῦσα μονάχα μία στιγμή νὰ ἐβλεπα αὐτὰ τὰ γαλανὰ ματάκια πρὶν κλειστοῦν γιὰ πάντα!

Ματαίᾳ ἐπιθυμίᾳ! ἡ ζωὴ τῆς Ματῆς ἐσβέσθη μετὰ τῆς ἡμέρας, τὴν δ' ἐπιούσαν ὑπῆρχεν ἕτερος σωρὸς προσφάτως ἀνασκαφέντος χωμάτος ἐν τῷ μεγάλῳ νεκροταφείῳ τῶν πτωχῶν, ἐκτὸς τῆς πόλεως.

— Καὶ ἐγὼ ζῶ ἀκόμη, ἔλεγεν ὁ Καλέβ, λαμβάνων καθ' ἐκάστην τὴν θέσιν αὐτοῦ κατὰ μῆκος τοῦ εὐηλίου τοίχου, ἔχων τὴν Ματὴν παρ' αὐτὸν καὶ τὸν Ἰακώβον πρὸ αὐτοῦ. Τὰ ἐνδύματα τῆς μικρᾶς σχεδὸν δὲν τὴν ἐκάλυπτον πλέον, τὰ δὲ ὑποδήματά της δὲν ἐστέκοντο εἰς τοὺς μικροὺς πόδας της. Τὰ ὑπὸ τῆς μητρὸς ἀφέντα πενιχρὰ ἀντικείμενα ἐν πρὸς ἐν μετέβαινον παρὰ τῷ μεταπράτῃ, ἀποφέροντα μόλις χάλκινά τινὰ νομίσματα, ἢ τὸ πολὺ ἕξ πένας. Τὸν χειμῶνα τὸ κοράσιον ἤρξατο νὰ ὠχρᾷ καὶ νὰ βήχῃ ὡς καὶ ἡ μήτηρ του, καὶ νὰ κρατῇ τὴν ἀναπνοὴν του, ὡσεὶ ἡ ἀναπνοὴ ἐξέσχιζε τὸ στήθος του. Οἱ γείτονες ἔσειον καὶ πάλιν τὴν κεφαλὴν λέγοντες: « Πέρνει τὸ δρόμα τῆς μάνας της· δὲν θὰ ζήσῃ πολὺ ».

Τοῦτο ἦτο ἀληθέστατον· πρὶν ἢ ἡ χίων τοῦ πρώτου χειμῶνος λευκάνῃ τὸν τάφον τῆς μητρὸς, τὸ κοράσιον δὲν ἔζη πλέον.

Καὶ ὁ Καλέβ; Τοῦ ἔμενον ὁ σκύλος του, τὰ βράχια του, ὁ εὐηλίου τοίχος του. Οἱ πτωχοὶ δὲν δύνανται νὰ τὰ ἔχωσιν ὅλα.

Ὅταν ἡ μικρὰ Ματὴ ἐκείτο λευκὴ καὶ ψυχρὰ

ἐπὶ τοῦ κατὰ γῆς ἐξηπυμένου στρώματος (ἡ ξυλίνη κλίνη εἶχεν ἀναγρῆσαι) οἱ γείτονες ἐπεριποιήθησαν ὅσον ἡδύνα, τὸ μικρὸν ἐκεῖνο πτωμα· διότι οἱ πτωχοὶ εἰσι πλέον εὐαίσθητον καρδιαν ἀφ' ὅσον τινὲς μίζουσιν· μεγάλως συμβοηθοῦνται καὶ δεικνύουσι λεπτότητα ἀγνωστον εἰς τὴν ὑψηλὴν κοινωνίαν. Μία ἔφερε λευκὴν σινδῶνιν διὰ νὰ περτυλιξῶσι τὴν μικρὰν νεκράν, ἄλλη ἐκτένισε τὴν ξανθὴν κόμην της, τρίτη δ' ἔθηκεν εἰς τὰς μικρὰς ἐσταυρωμένας χεῖρας της κλαδίσκον περείδος καὶ ἓν γεράνιον.

— Εἶνε πολὺ νόστιμη ἔτσι! εἶπε πρὸς τὸν πάππον μία γραῖα, ἣτις εἶχεν ἐνταφιάσει γενεάς.

— Παντοδύναμη! ἀνέκραξεν ὁ Καλέβ ὑψὼν τὰς χεῖρας, κάμει αὐτὴν τὴν φορὰ ν' ἀνοίξουν μίαν στιγμὴ τὰ μάτια μου διὰ νὰ ἰδῶ αὐτὸ τὸ προσώπιόν σου, τὸ ὁποῖον ἀγάπησα τόσο πολὺ χωρὶς νὰ τὸ γνωρίσω.

Οἱ παριστάμενοι ἐσίγων, περιμένοντες σχεδὸν ἓν θαῦμα. Δὲν εἶχον ἀκούσει ὅμοια πράγματα εἰς τὰς ἐκκλησίας;

Ματαῖα προσδοκία· οὐδεμία διαταγὴ προήλθεν ἀπὸ τοὺς οὐρανούς καθὼς ἄλλοτε ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Χριστοῦ ὅταν ἀπέδωκε τὴν ὄρασιν εἰς τὸν τυφλὸν τῆς Ἱερικῶς. Αἱ χεῖρες τοῦ γέροντος κατέπεσαν ἀδρανεῖς, ὁ δὲ Ἰακώβος ἐξελθὼν τῆς γωνίας αὐτοῦ ἔλειχεν αὐτάς. Εἶτα ἡ Ματῆ μετηνέχθη εἰς τὸ μέγα νεκροταφεῖον εἰς ὃ ἡ μήτηρ της ἐκοιμᾶτο ἤδη.

*

Ὁ Καλέβ τοῦ λοιποῦ ἦτο μόνος· τῷ ἔμενε πλέον μόνον ὁ Ἰακώβος. Ἄλλ' εἰς κύων κάτι εἶνε διὰ τυφλὸν γέροντα, οὐδὲν ἔν τῇ ζωῇ περιμένοντα, καὶ ὅστις θεωρεῖ αὐτὸν εὐτυχῆ ὅταν ἔχη τεμάχιον ἄρτου διὰ νὰ φάγη, ὀλίγον ἄχυρον διὰ νὰ κοιμηθῆ τὴν νύκτα καὶ ἓνα τοῖχον εἰς τὸν ἥλιον διὰ νὰ στηριχθῆ τὴν ἡμέραν.

Οἱ γείτονες ἔλεγον ὅτε τὸν ἀπῆντων εἰς τὴν κλίμακα·

— «Πῶς ἠμπορεῖ νὰ ζῆ;... «Τώρα δι' αὐτὸν ὁ σκύλος εἶνε ὡσάν παιδί», ἐπρόσθετον ὅταν ἐβλεπον τὸν Ἰακώβον ἀνακαθήμενον ἐπὶ τῆς οὐράς του καὶ περιμένοντα νὰ διαβῶσιν αἱ ἄμαξαι ὅπως ὀδηγήσῃ τὸν κύριόν του εἰς τὸ σύνθητες αὐτοῦ μέρος.

Τότε ὁ Ἰακώβος ἤρχιζε ζητῶν ὁ ἴδιος τὴν τροφήν του. Ἐφ' ὅσον ἔζων αἱ δύο κυριαὶ του, ὑπῆρχε πάντοτε ὀπισθεν τῆς θύρας μία παροψὶς λευφάνων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ὑποφερτῶν, τὰ ὁποῖα τὸν περιέμενον κατὰ τὴν ἐκ τῆς πρωῆνης ἐργασίας του ἐπιστροφῆν· ἀλλ' ὅταν αὐταὶ ἀπῆλθον, τὰ πράγματα μετεβλήθησαν. Ὁ Καλέβ μετὰ μεγάλου κόπου ἐκέρδιζε τὸν ἄρτον του καὶ τὸ ἐνοίκιον τῆς τρώγλης ἦν κατεῖχεν ὑπὸ τὴν στέγην τῆς οἰκίας· τούτου ἕνεκεν, ὅταν ἐπανήρχετο ἐκ τῆς ἡμερησίας περιουσίας του με' ἓν τε-

μάχιον ἄρτου καὶ ὀλίγα χαλκονομίσματα, ἔλυε τὸ περὶ τὸν τράχηλον τοῦ Ἰακώβου σχοινίον, τὸ δὲ δυστυχὲς ζῶον ἠρέυνα διὰ λογαριασμόν του εἰς τὰς στενωποὺς καὶ τοὺς διαδρόμους τῆς συνοικίας. Ὁ Ἰακώβος ὡς πρὸς τοῦτο ἦτο ἀκριβέστατος εἰς τὰς ἐξείς του. Τὸν χειμῶνα κατὰ τὴν τετάρτην ὥραν ἦτο ἐλεύθερος· εἶχεν ἀνάγκην μίαν σχεδὸν ὥραν ἵνα εὕρῃ τὸ γεῦμά του, κατὰ δὲ τὴν πέμπτην ἀκριβῶς ὥραν, με' τὸ ὀρολόγιον εἰς τὴν χεῖρα, ἡδύνατό τις νὰ ἴδῃ αὐτὸν ὀλισθαίνοντα κατὰ μῆκος πλαγίας ὁδοῦ, με' ἓν ὄστοῦν ἢ λειψάνον ἰχθύος μεταξὺ τῶν ὀδόντων, παρακλῆμπτοντα δεξιῶς τὰ προσκόμματα μέχρις οὐ φθάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ κυρίου του ἐτελείωνεν ἡσύχως γεῦμα μετὰ κόπου ἀποκτηθέν, εἰς ὃ ὁ Καλέβ ἐπρόσθετε πάντοτε μέρος τοῦ ἰδικοῦ του, ὅσον ἰσχνὸν καὶ ἄν ἦτο τοῦτο.

Ὁ χειμὼν τοῦ 1881 ὑπῆρξεν ἰδίως σκληρὸς διὰ τε τὸν ἄνθρωπον καὶ διὰ τὸν σκύλον. Κατὰ τὸ θέρος ἡ τύχη των ὑπῆρξεν ἦττον κακὴ· οἱ διαβάται εἶχον ὀλίγον πλειότερα χρήματα νὰ δαπανήσωσι, καὶ τὰ μικρὰ χαλκονομίσματα ἐπιπτον ἦτον σπανίως ἐν τῷ πύλῳ τοῦ τυφλοῦ. Ὁ Ἰακώβος ἀφ' ἐτέρου ἐλάμβανεν ὅτε μὲν δίπυρον ἢ τεμάχιον ἄρτου, ἄλλοτε δὲ μίαν θωπεῖαν ἐπὶ τῆς καλῆς καὶ νοήμονος αὐτοῦ κεφαλῆς· κατὰ τὸν χειμῶνα ὅμως οὐδαμῶς συνέβαινε τὸ τοιοῦτον. Ἄλλ' οἱ ἄνθρωποι τῆς οἰκίας τοὺς ἐλυποῦντο. Μία γείτων ἐπιδιῶρθωνε τὰ ῥάκη τοῦ γέροντος Καλέβ· ἄλλη ἐτακτοποιεῖ τὸ πτωχὸν δωμάτιόν του πάντες ἐθώπευον τὸν πιστὸν Ἰακώβον, τὸν μόνον ἤδη συντροφὸν καὶ προστάτην τοῦ γέροντος. Δὲν ἡδύναντο νὰ πράξωσι πλειότερα· ὅταν ἔχη τις ἀκριβῶς ὅ,τι ἀπαιτεῖται ὅπως ζῆσι αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα του, δὲν δύναται νὰ διδῇ ἄρτον ἢ νὰ σκορπίσῃ λειψάνα πρὸς διατροφήν των σκύλων καὶ των γάτων τοῦ ἄλλου. Τούτου ἕνεκα ὅταν ἐπῆλθεν ὁ πάγος, πλέον ἢ ἀπαξ ὁ Καλέβ καὶ ὁ Ἰακώβος ἐκοιμήθησαν νήστευσι.

— Οἱ καιροὶ εἶνε κακοί, παλαιέ μου φίλε, ἔλεγεν ὁ τυφλὸς ὅταν ὁ Ἰακώβος ἔλειχε τὰς χεῖρας του ὡσεὶ ὅπως τῷ εὐχηθῆ καλὴν νύκτα καὶ τῷ ἀποδείξῃ ταῦτοχρόνως ὅτι, κατὰ τὴν γνώμην του, ὁ κύριός του δὲν ἦτο ἀξιόμιστος. Τότε κατεκλίνοντο, ὁ Καλέβ ἐπὶ τοῦ ἀχύρου αὐτοῦ (διότι τὸ στρώμα εἶχε παρακολουθηθεῖ τὴν ξυλίνην κλίνην) ὁ δὲ πιστὸς Ἰακώβος συνεστέλλετο εἰς τοὺς πόδας τοῦ κυρίου του.

Δὲν θὰ ἤρχετο λοιπὸν ἡ τῆξις των πάγων; Αἱ ὠραῖαι κυριαὶ ὑπὸ τὰς μελωτάς αὐτῶν εὐρισκον τὸν τοιοῦτον χειμῶνα εὐχάριστον· οἱ δροσεροὶ καὶ βοδοκοκκίνοι νέοι, φοροῦντες τὰ παγοπέδιλα αὐτῶν, ἐξεθεῖαζον τὰ θέληγτρα τοῦ ὠραίου πάγου· ἀλλ' ὁ Καλέβ καὶ ὁ Ἰακώβος, τοποθετούμενοι κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου, τὸν ὁποῖον ὁ ἥλιος δὲν ἐθέρμαινε πλέον, οὐδαμῶς συνεμερίζον-

το τὴν γνώμην ταύτην. Οὐδέποτε ὁ βορρᾶς ἐπνευσε πλεότερον χρόνον οὐδέποτε αἱ ὕδοι ὑπῆρξαν τόσον ἔρημοι. Ἐπῆλθε τρομερὰ ἡμέρα, ψυχροτέρα τῶν λοιπῶν, καθ' ἣν ὁ Καλέβ καὶ ὁ Ἰακώβος ἐπαγγέλλοντο εἰς τὴν οἰκίαν των μίαν ὥραν πρὸ τῆς εἰθισμένης— πρὸς τί νὰ περιμένωσιν τὴν μὴ ἐρχομένην ἐλεημοσύνην— τοῦ μὲν Καλέβ ἔχοντος ἡμίσειαν μόνον πέναν ἐν τῷ πῖλῳ αὐτοῦ, προσφορὰν πτωχοῦ κακποδοχοκαθαριστοῦ ριγοῦντος, καὶ θεωρήσαντος ἑαυτὸν ἦττον ἀξιολύπητον τοῦ ἐπαίτου.

Μικρὸν τεμάχιον ἄρτου ὑπῆρξε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὅλη ἡ τροφή τοῦ Καλέβ.

— Θὰ ἔχῃς τὸ μεριδίον σου, καλέ μου Ἰακώβ, εἶπε παρουσιάζων αὐτῷ τὰ ψυχία ἐντὸς τοῦ κοίλου τῆς χειρὸς του, διότι ζεύρω ὅτι θὰ ἔβρῃς σήμερα ἴστους δρόμους μονάχα χιόνια καὶ πάγους.

Οὗχ ἦττον ὁ Ἰακώβος ἀνεχώρησε διὰ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἀναζήτησιν.

Τί ἄρα νὰ ἐκράτει αὐτὸν τοσοῦτον καιρὸν ἐκτός κατὰ τὸ φρικτὸν ἐκεῖνο ψῦχος; Μήπως ἐχάθη ἐντὸς χιονοστιβάδος;

Ταῦτα ἐσκέπτετο ὁ Καλέβ ὄρθιος πρὸ τῆς ἀνοικτῆς αὐτοῦ θύρας καὶ ἀκροώμενος μήτοι θὰ ἤκουε θόρυβον τεσσάρων μικρῶν ποδῶν ἐπὶ τῆς κλίμακος.

Ἐσήμανον ἔξ, ἐπτὰ, ὀκτὼ ὥραι καὶ ὁ Ἰακώβος δὲν ἐφάνη· ὁ Καλέβ κατεκλίθη τρέμων καὶ τὸν θάνατον ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ.

Ἡ χιών καὶ ὁ βορρᾶς ἐλύσων καθ' ὅλην τὴν νύκτα καὶ ἐξηκολούθουν μετὰ τῆς ἡμέρας.

— Ἐχεις σκοπὸ νὰ ἔβγῃς μ' αὐτὸν τὸν καιρὸ; τῷ εἶπε μία καλὴ γυνή, ἀπαντήσασα αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίμακος δὲν εἶνε ἔξω ψυχῇ· δὲν θὰ βγάλῃς σήμερα τὸ ψωμί σου.

— Πηγαίνω νὰ ζητήσω τὸν Ἰακώβ μου καὶ ὅχι τὸ ψωμί μου, ἀπήντησεν ὁ γέρον. Πρέπει νὰ χάθηκε μέσα ἴστο χιόνι τὴν νύκτα, καὶ βέβαια, μὲ περιμένει ἴστον τοῖχό μου. Θέλεις, γειτόνισσα, νὰ μοῦ δώσης τὸ χέρι σου, καὶ νὰ μὲ ὀδηγήσης ὡς ἐκεῖ;

Ἡ γείτων ὠδήγησεν αὐτὸν μέχρι τοῦ τοίχου, διὰ μέσου τοῦ ὀρηκτικοῦ ἀνέμου καὶ τῆς χιόνος, ἀλλ' ὁ Ἰακώβος δὲν ἦτο ἐκεῖ.

— Πηγαίνωμε νὰ δοῦμε ἴστον ψωμά, εἶπεν ὁ Καλέβ, ὅστις, ἐνθυμηθεὶς τὰ πρὸς τὸν κῆνα μικρὰ φιλοδωρήματα τῆς ἀρτοπώλιδος, ἐσκέφθη ὅτι, ἴσως ἡ ἀξιόλογος γυνὴ τῷ παρέσχεν ἄστυλον διὰ τὴν νύκτα.

Ἐνῶ εὐρίσκοντο ἐν τῷ ἀρτοπωλείῳ ἐρωτῶντες περὶ τοῦ ἀπολεσθέντος κυνός, ἦλθον δύο παιδία καὶ διηγήθησαν μίαν παράδοξον ἱστορίαν, ἱστορίαν ὡς ἐκ τῆς ὁποίας τὸ αἷμα τοῦ Καλέβ ἐπάγασεν εἰς τὰς φλέβας του. Εἶδον τὴν προτεραίαν

ἓνα σκύλον, τοῦ ὁποίου τὰ χαρακτηριστικὰ ὁμοίαζον πρὸς τὰ τοῦ Ἰακώβου, συρόμενον διὰ σχοινίου περὶ τὸν λαιμον ὑπὸ δύο ἀνδρῶν. Οὗτοι ὁμοίλουν καὶ ἐγέλων μεγαλοφῶνας. Ὁ εἰς ἔλεγε·

— Δὲν πρέπει νὰ ἦνε τινας πολὺ εὐαίσθητος μὲ τέτοιον καιρὸ. Ἡ ζωὴ ἐνὸς ἀνθρώπου εἶνε προτιμότερη ἀπὸ τὴ ζωὴ ἐνὸς σκύλου.

Ὁ ἄλλος ἐπρόσθεσεν·

— Ὁ γιατρός θὰ μᾶς δώσῃ βέβαια δι' αὐτὸν ἓνα τάλληρον, καὶ δὲν θὰ βρωτήσῃ τοῦ τὸν ἔβρῃκαμε.

Ὁ Καλέβ ἔτρεμεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

— Ὁδηγήστέ με σ' αὐτὸν τὸ γιατρό, ἀνέκραξε μὲ φωνήν, ἡ ὁποία ἐφόβισε τὰ παιδία, διότι ἐπαλλεν ὡς σάλπιγξ διατάσσουσα ἐπιθέσειν.

Ὅταν τὰ παιδία ἐφθασαν πρὸ τῆς θύρας τοῦ ἱατροῦ, ἀφήκαν τὸν τυφλὸν καὶ ἀπεμακρύνθησαν μέχρι τῆς γωνίας τῆς ὁδοῦ, ὁπόθεν παρετήρουν. Εἰς ὑπηρετῆς ἤνοιξε τὴν θύραν.

— Τὸ σκύλο μου! εἶπεν ὁ τυφλὸς μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἐκ τῆς συγκινήσεως. Τί τὸν ἐκάμετε; Εἶχεν ἄσπραις τρίχαις, καθὼς ταῖς ἰδικαῖς μου, ἦτον ἰσχυρὸς ὡς ἐμένα, καὶ μ'μποροῦσε τινας νὰ μετρήσῃ τὰ πλευρὰ του.

Τὸ ψῦχος ἦτο τόσον δριμύ! Ὁ βόρειος ἄνεμος καὶ ἡ χιών ἐμάστιζον τὸ πρόσωπον τοῦ ὑπηρετοῦ, ὅστις εὔρεν ὅτι ἐγένετο κακὴ ἐκλογή τῆς στιγμῆς ὅπως συνδιαλεχθῆ ἐν ὑπαίθρῳ μὲ γέροντα τυφλόν.

— Τὸν σκύλο σου; εἶπε μωρολογᾶς, καλέ μου ἄνθρωπε, ἐδῶ δὲν ἔχομεν σκύλους.

Ἡτοιμάζετο νὰ κλείσῃ τὴν θύραν, ἀλλ' ὁ Καλέβ, ταχύτερος αὐτοῦ, ἔθηκε τὴν βράβδον του διὰ μέσου τοῦ κατωφλίου.

— Τὸν σκύλο μου! ἐπανελάβε κραυγάζων ἰσχυρότερον, θέλω τὸν σκύλο μου!

Εἰς κύριος κατέβαινε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὴν κλίμακα, φορῶν καθαρῶτατα μαῦρα ἐνδύματα καὶ λευκῶτατον περιλαίμιον. Ἐμειδία αὐταρέσκως.

— Τί τρέχει; εἶπεν ἡσύχως προχωρῶν εἰς τὴν θύραν. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ζητεῖ ἐλεημοσύνην; Δὲν ἀγαπᾷ τοὺς ἐπαίτας... Ἐνας σκύλος, λέγετε, κάτισχος καὶ λευκός; Ναί, μοῦ τὸν ἔφερον ἐδῶ χθὲς τὸ ἑσπέρας μὲ δύο ἄλλους. Ἄθλιον ζῶον! Δὲν ἤξιζε τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα μοῦ εἶχε στοιχίσει. Ἐκλαίεν ὅλην τὴν νύκτα καὶ ἠναγκάσθη νὰ τοῦ κόψω τὸν λαιμὸν πρὶν δυνηθῶ νὰ τὸν χρησιμοποίησω.

— Ἄθλιον! λέγετε!

— Μὴ ἀθαδιάζεις, γέρον· εἶμαι φυσιολόγος, καὶ οἱ νόμοι μὲ προστατεύουν, καὶ πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑποκείμενα πρὸς μελέτην. Φύγε, προσέθηκε μὲ ἀλαζονικὴν χειρονομίαν. Θέλεις τὸ σῶμά του; Ὡ! ὅσον δι' αὐτό, εὐχαρίστως. Δὸς το, Ἰωσήφ, εἶνε εἰς τὴν ὀπισθὴν αὐλήν!

Καὶ ὁ φυσιολόγος, μέλος δωδεκάδος σοφῶν

ἐταιριῶν ἐν Εὐρώπῃ, μεγίστης ἀπολαύων ὑπολήψεως καθ' ἅπασαν τὴν Μεγάλην Βρετανίαν διὰ τὰς γνώσεις καὶ τὴν φιλανθρωπίαν αὐτοῦ, διηυθύνθη εἰς τὸ γραφεῖόν του ὅπως ἐκθέσῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν πειραμάτων, τὰ ὁποῖα ἐποίησε τὴν προτεραίαν ἐπὶ τριῶν κυνῶν, ὧν ὁ εἰς ἦτο ὁ ταλαίπωρος Ἰακώβος.

Ὁ Καλέβ ἔλαβε μὲ οἶκτον εἰς τὰς ἀγκύλας του τὸ ἀκρωτηριασμένον σῶμα τοῦ ἀρχαίου αὐτοῦ φίλου, μετὰ σπαρακτικῆς δὲ στοργῆς περιέφερε τὰς χεῖράς του ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, τοῦ καθημαγμένου τραχήλου καὶ τῶν ἐξέχουσῶν πλευρῶν.

— Θεέ μου! εἶπεν ἀκίνητος πρὸ τῆς κλεισθείσης θύρας, τώρα σ' εὐλογῶ, διότι δὲν ἔχω μάτια διὰ νὰ ἰδῶ τὸ βδελυρὸν ἔργον τῶν πλασμάτων σου.

Εἶτα, ἐξαγαγὼν τῶν θυλακίων αὐτοῦ παλαιὸν ῥάκος χρησιμεῖον αὐτῷ ὡς ῥινόμακτρον, ἐτύλιξε τὸ λείψανον τοῦτο, πολυτιμότερον θησαυροῦ δι' αὐτόν.

Τὰ δύο παιδιὰ, τὰ ὁποῖα τὸν παρεμύονον ἐκ τῆς γωνίας τῆς ὁδοῦ ἔσπευσαν παρ' αὐτῷ καὶ τὸν ὠδήγησαν μέχρι τῆς θύρας του.

Μετὰ τινος ὥρας οἱ γείτονες ἐκπλαγέντες διότι δὲν ἤκουον αὐτὸν κινούμενον, καὶ φοβούμενοι μήτοι ἦτο ἀσθενής, εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ εὗρον τὸν Καλέβ καθήμενον κατὰ γῆς καὶ κρατοῦντα ἐπὶ τῶν γονάτων του τὸ σῶμα τοῦ δυστυχῆς Ἰακώβου. Ἐννόησαν τότε τὴν ἄφωνον ἀπελπισίαν τοῦ γέροντος.

*

Ζῆ πάντοτε ὁ γέρων τυφλὸς μόνος καὶ ἄνευ συντρόφου. Οἱ γείτονές του πράττουσι δι' αὐτὸν ὅ,τι δύνανται, σπανίως δὲ στερεῖται τεμαχίου ἄρτου καὶ ἐνὸς κυπέλλου τείου. Κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν, ὅταν σημάνῃ ἡ πέμπτη ὥρα, ἐγείρεται τῆς χλωῆς καθέκλας του, ἀνοίγει τὴν θύραν του, καὶ ἀκροᾶται μήτοι τέσσαρες μικροὶ πόδες ἀντηχοῦσιν ἐπὶ τῆς κλίμακος.

Τρελλός! θὰ εἴπωσιν, ἔγεινε τρελλός!

Φεῦ! Οἱ σοφώτεροι μεταξύ τῶν ἀνθρώπων δὲν εἶνε πολλάκις ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους ὀνομάζουσι τρελλούς;

Belgravia.

Ἡ δόξα ἀναγκάζει συνήθως τὸν ἐντιμὸν ἄνθρωπον νὰ ὑποστῇ τὰς αὐτὰς δοκιμασίας, τὰς ὁποίας τῷ ἐπιβάλλει καὶ ἡ τύχη, τουτέστιν ἀμφότεραι τὸν ἀναγκάζουσι, πρὶν ἢ τὸν ἀφήσωσι νὰ φθάσῃ μέχρις αὐτῶν, νὰ πράξῃ ἢ νὰ ἀνεχθῇ πράγματα ἀνάξια τοῦ χαρακτῆρός του. Ὁ ἀνὴρ ὅμως ὁ ἔχων ἄτρεπτον τὴν ἀρετὴν ἀπωθεῖ τότε ἀμφοτέρας, καὶ ἀποσύρεται ἐν τῇ ἀφανείᾳ ἢ ἐν τῇ ἀτυχίᾳ.

Ἡ ὑπὸ τὸν κάτωθι τίτλον οἰκογενειακῆ μελέτη, ἣν δημοσιεύομεν σήμερον, μετεφράσθη ἐκ τοῦ νεωτάτου συγγράμματος τοῦ γνωστοῦ γάλλου λογογράφου Γουστάθου Δρό: *Τὸ παιδίον*. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ὁ συγγραφεὺς μετὰ παρατηρητικότητος σπανίας καὶ χρίτους ἀπαρμιλλίου μελετᾷ τὸ παιδίον, σπουδάζει τὸν ἐν αὐτῷ κατὰ μικρὸν διαμορφούμενον ἄνθρωπον καὶ τὰς ἐκδηλώσεις τῶν αἰσθημάτων αὐτοῦ, περιγράφει δ' ἐπαγωγότατα τὴν σχέσιν τῶν γονέων πρὸς τὸ μικρὸν καὶ ἐπέραστον πλάσμα, τὰς συγκινήσεις αὐτῶν καὶ τὰς ἀνησυχίας, λίαν ἐντέχνως ἅμα παρειαγῶν τὰ περὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν παιδιῶν βαθέα πορίσματα αὐτοῦ. Ἐκ τοῦ συγγράμματος τούτου καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀξιαντάγωστα κεφάλαια θέλομεν παράσχει τοῖς ἀναγνώσταίς τῆς *Ἑστίας*.

Σ. τ. Δ.

ΠΑΤΗΡ ΚΑΙ ΤΕΚΝΟΝ

Περὶ τὸ τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας του μεταμορφοῦται μεγάλως τὸ παιδίον καὶ ἐκδηλεῖ ἐναργῶς τὸ γένος αὐτοῦ. Διασπαράσσει τοὺς ναστοχαρτίνοὺς ἵππους του, θραύει τὰ τύμπανά του, φυσᾷ εἰς σάλπιγγας μετ' ἀπελπιστικῆς ἐπιμονῆς, καταστρέφει τὰ εὐθραυστα ἐπιπλα καὶ δεικνύει θορυβώδεις ἐχθρικὰς διαθέσεις πρὸς τὰ ὑαλικά... Ἐγεινε πλέον ἀνὴρ.

Ἡ ἐπιεικὴς μήτηρ αὐτοῦ, εἰν' ἀληθές, διαβεβαίωσεν ὅτι τὰ παιδιὰ ἔχουν ἀνάγκην κινήσεως καὶ ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ αὐτῆ ζωρότητος εἶνε ἀσφαλὲς τεκμήριον τῆς ὑγιείας αὐτοῦ, ἀλλ' εἶνε βέβαιον ἐπίσης ὅτι πολλοὶ φίλοι τῆς οἰκογενείας, μεμψίμοιροι ἀναμφιβόλως καὶ δύστροποι, δὲν ἔρχονται ὅσον ἄλλοτε συχνὰ εἰς τὴν οἰκίαν, ἢ ἐκλέγουσι διὰ τὰς ἐπισκέψεις των τὰς ὥρας καθ' ἃς τὸ παιδίον κοιμᾶται ἡσυχῶς κουρασμένον.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ καταδικάσωμεν καθ' ὕλοκληρίαν τοὺς φίλους τούτους, διότι τὸ παιδίον καταντᾷ πράγματι ἀνυπόφορον. Αὐτὸς ὁ πατήρ του, ὅστις εἶνε ἡ προσωποποίησις τῆς πράότητος, ἀναγκάζεται νὰ τὸ ὁμολογῇ ἐνίοτε. Ἐν τούτοις ὅταν πράττῃ τοῦτο, ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου του διαψεύδει τὴν ἔνοιαν τῶν λόγων του οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν καταλείπουσα ὅτι δὲν εἶνε τόσον δυσηρεστημένος ὅσον προσπαθεῖ νὰ φαίνεται.

Μολονότι ὀργίζεται καὶ κραυγάζει κ' ἐπιπλήττει, εὐχερῶς δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν ὅτι αἱ ἀταξίαι τοῦ υἱοῦ του προξενοῦσιν εἰς αὐτὸν μεγάλην χαρὰν ἀκούων τὸν κρότον τῶν θραυσμένων πινακίων αἰσθάνεται νέαν τιὰ καὶ ἰδιάζουσαν στοργήν, ἣν οὐδέποτε τέως εἶχεν αἰσθανθῆ. Ἐναθρύνεται διὰ τὰ κατορθώματά του, ἅτινα κατ' αὐτὸν ἐξαγγέλλουσιν ἀνδρικὸν τὸν χαρακτῆρα τοῦ υἱοῦ του.

Ἄν τὸ παιδίον ξεκοιλιάζῃ τοὺς ἵππους του, αἰτία τούτου εἶνε ὅτι θὰ γείνη γενναῖος ἀνὴρ ἂν φυσᾷ ἀδιακόπως εἰς λευκοσιδηροὺς σωλῆνας, τοῦτο προέρχεται διότι αἰσθάνεται ἀκατανίκητον κλίσιν πρὸς τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα. Καὶ διατὶ ἄλλο, σὰς παρακαλῶ, συντρίβει τὰς ὑάλους τῶν παραθύρων εἰμὴ διὰ ν' ἀποδείξῃ ὅτι βραδύτερον θὰ καταστῇ δραστηριώτατος ἀνὴρ; Ἄν προσέξῃ